

АТС

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ

АТС- УП41

УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАК ВРЕДНОВАЊА ШЕМА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

Овај документ је важећи и без потписа особа које су преиспитале и одобриле документ.

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Ово упутство се, као допуна поступка описаног у процедури *Вредновање шема за оцењивање усаглашености, АТС-ПП19*, примењује за вредновање шема за оцењивање усаглашености (CAS) са циљем утврђивања њихове погодности за намеравано коришћење и акредитацију.

Активности утврђене овим упутством Акредитационо тело Србије (АТС) примењује за вредновање „интерних шема“ за које је укључено достављање Извештаја о само-оцењивању (ако је применљиво, видети т. 3.1) од стране ТОУ и као упутство за сачињавање Извештаја о само-оцењивању у случају „екстерних шема“.

2. РЕФЕРЕНТНА ДОКУМЕНТА, ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИЈЕ, СКРАЋЕНИЦЕ

Референтна документа:

- SRPS ISO/IEC 17011:2018, Оцењивање усаглашености - Општи захтеви за акредитациона тела која акредитују тела за оцењивање усаглашености;
- SRPS ISO/IEC 17067:2014, Оцењивање усаглашености - Основе сертификације производа и смернице за шеме за сертификацију производа;
- SRPS ISO/IEC 17007:2014, Оцењивање усаглашености - Упутство за израду нормативних докумената погодних за коришћење приликом оцењивања усаглашености;
- SRPS EN ISO/IEC 17065:2016, Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која сертификају производе, процесе и услуге;
- SRPS ISO/IEC 17021-1:2015, Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента - Део 1: Захтеви;
- SRPS ISO/IEC 17024:2012, Оцењивање усаглашености - Општи захтеви за тела која обављају сертификацију особа;
- EA-1/22:2020, EA Procedure and Criteria for the Evaluation of Conformity Assessment Schemes by EA Accreditation Body Members;
- АТС-ПП11, Акредитација тела за оцењивање усаглашености;
- АТС-ПП19, Вредновање шема за оцењивање усаглашености.

Термини и дефиниције:

За потребе овог упутства користе се дефиниције:

Шема за оцењивање усаглашености (CAS): систем оцењивања усаглашености (правила, процедуре и менаџмент за спровођење оцењивања усаглашености) који се односи на специфициране објекте оцењивања усаглашености, на које се примењују специфицирани захтеви, општа правила и процедуре. Захтеви дати у CAS утврђују следеће:

- а. предмет оцењивања усаглашености, нпр. производ, процес, услуга, систем, особа чија се усаглашеност оцењује;
- б. захтеве у односу на које се оцењује усаглашеност;
- в. начин на који се усаглашеност доказује нпр. испитивање, контролисање, провера и др. активности;
- г. захтеве за ТОУ постављене од стране власника шеме и друге специфичне примене или интерпретације, уколико је применљиво.

- Власник шеме:** организација (правно лице или део правног лица) која је одговорна за развој и одржавање специфичне шеме за оцењивање усаглашености. *Власник шеме може да буде само тело за оцењивање усаглашености, орган власти, организације које користе услуге тела за оцењивање усаглашености нпр. трговинско удружење, организације које купују и продају производе кој су предмет оцењивања усаглашености, група тела за оцењивање усаглашености, тела за стандардизацију, произвођачи и њихове асоцијације и др.*
- Само-оцењивање шеме:** само-оцењивање шеме у односу на захтеве за акредитацију од стране власника шеме или ТОУ који жели да буде акредитован. Само-оцењивање се обавља према обрасцу АТС-УП41-001.
- Вредновање шеме:** процена од стране АТС-а са циљем утврђивања:
- да ли власник шеме задовољава захтеве дате у т. 3.1;
 - да ли захтеви за акредитацију дати у изабраном стандарду за акредитацију и други додатни захтеви одговарају активностима оцењивања усаглашености предвиђеним шемом;
 - да ли само-оцењивање шеме обезбеђује доказе да ТОУ током коришћења шеме задовољава захтеве за акредитацију;
 - који су захтеви који нису у потпуности прописани шемом и стога, морају бити задовољени од стране индивидуалног ТОУ;
 - начина спровођења оцењивања у поступку акредитације за предметну шему.

Скраћенице:

У овом документу користе се и следеће скраћенице:

ТОУ: тело за оцењивање усаглашености

АТС: Акредитационо тело Србије

CAS (Conformity Assessment Scheme): Шема за оцењивање усаглашености

3. ЗАХТЕВИ ЗА ВАЛИДАЦИЈУ ШЕМА

3.1 Шеме за оцењивање усаглашености

АТС у свом раду разликује две врсте шема за оцењивање усаглашености:

1. Интерна шема за оцењивање усаглашености (тзв. „in-house CAS“) – шема која је развијена од стране једног ТОУ и које исто ТОУ користи и управља. Ова шема обухвата превасходно шему за сертификацију производа, процеса или услуга (користи се стандард за акредитацију EN ISO/IEC 17065), као и шему сертификације особа (користи се стандард за акредитацију ISO/IEC 17024). За вредновање ових шема користи се ово упутство. ТОУ је у обавези да пре подношења захтева АТС-у за вредновање шеме сачини *Извештај о само-оцењивању CAS, АТС-УП41-001*.

За вредновање шема за које се користе стандарди за акредитацију ISO/IEC 17021-1 (сертификација система менаџмента) и ISO 14065 (валидација и верификација) користи се ово упутство (укључујући само-оцењивање од стране ТОУ и достављање извештаја) уколико се сертификација или валидација/верификација не одвијају према захтевима објављеним у званичном стандарду (званични стандарди су документи које је објавило међународно,

регионално или национално тело за стандардизацију (попут ISO, IEC, CEN/CENELEC или ИСС) као нормативне документе) и додатним документима објављеним од стране IAF-а или ЕА. Тако се, нпр., ово упутство се не користи за сертификацију према ISO 9001, за који је IAF објавио обавезујућа документа.

За послове испитивања, испитивања оспособљености, контролисања или еталонирања, ТОУ развијају интерне шеме у форми радних упутстава, метода испитивања које су засноване на стандардима или другим релевантним документима, и које садрже најмање следеће елементе: предмет оцењивања усаглашености, захтеве у односу на које се оцењује усаглашеност, начин на који ТОУ обавља послове оцењивања усаглашености, идентификацију врсте ТОУ и захтеве за ТОУ које обавља послове оцењивања усаглашености. За потребе вредновања ових интерних шема се не користи ово упутство, с обзиром да су захтеви у вези са овим елементима у релевантним стандардима који се користе за акредитацију довољно јасно описани.

2. Екстерна шема је шема које је развила страна која сама није ТОУ, али исту користе један или више ТОУ. Ова шема мора бити развијена и вреднована у складу са одредбама процедуре *Вредновање шема за оцењивање усаглашености, АТС-ПП19* и захтева се само-оцењивање шеме према захтевима датим у овом упутству.

3.1.1 Компетентност за развој и управљање шемом за оцењивање усаглашености

Сви стандарди који се користе за акредитацију ТОУ садрже и захтеве за компетентност за особе које учествују у активностима оцењивања усаглашености. Ови захтеви су релевантни и за особе које учествују и одговорне су за развој CAS. Особа или група која је одговорна за развој CAS, као целина мора да има захтевану компетентност. Компетентност мора да обухвати знање о шеми акредитације, као и компетентност за поступке оцењивања усаглашености. Начин потврђивања испуњење утврђених захтева за компетентност мора бити дефинисан.

3.1.2 Валидација шеме оцењивања усаглашености

Поверење у активности акредитованог ТОУ је засновано на тачности и поузданости резултата активности оцењивања усаглашености. Стога, неопходно је да ТОУ, приликом подношења пријаве за акредитацију, достави и информације о томе да је CAS валидована односно да уз захтев за валидацију шеме од стране АТС-а достави и Извештај о само-оцењивању. Валидација треба да покаже да је сврха односно намена CAS постигнута одабраним поступцима оцењивања усаглашености.

Поступак валидације CAS треба да обухвати:

1. јасан опис:

- сврхе шеме у смислу ефеката који намерава да се постигне резултатима оцењивања усаглашености,
- предмета оцењивања усаглашености (систем менаџмента, процес, производ, услуга, особа, итд.),
- захтева који се користе у активностима оцењивања усаглашености и
- методе која се користи да би се утврдила усаглашеност (метод испитивања, метод провере, метод контролисања итд.), укључујући и метод узорковања који се користи, ако је релевантно;

2. одлуку о избору активности оцењивања усаглашености (сертификација, контролисање, испитивање и сл. активност која спада у ниво 3 у оквиру ЕА МЛА) и избор стандарда за оцењивање усаглашености односно акредитацију ТОУ који произилази из тога и разлоге који оправдавају такав избор;
3. анализу прикладности утврђених захтева и описаних метода, укључујући активности надзора, ако је примењиво, у односу на сврху шеме.

Ако се оцењивање усаглашености одвија у складу са методом коју је објавило међународно, регионално или национално тело за стандардизацију, анализа прикладности захтева и метода није неопходна. Исправну употребу, односно верификацију истих увек мора да докаже појединачно ТОУ које користи предметни CAS. Уколико CAS дефинише и додатне захтеве (додатне захтеве у односу на захтеве стандарда за оцењивање усаглашености или захтеве стандарда који се користе за акредитацију), прикладност истих мора бити доказана.

Ако је сврха шеме, поред осталог, да обезбеди поверење да су испуњавањем захтева шеме испуњени законски захтеви, овај аспект се мора експлицитно потврдити у валидацији шеме.

Валидација CAS, односно њена примењивост мора бити показана у пракси кроз:

- примену шеме пре пријављивања за акредитацију или
- симулацију поступка применом свих описаних активности оцењивања усаглашености.

Уколико се укаже потреба да се CAS измени, валидација мора бити поново урађена пре него се настави са применом шеме.

Неопходно је периодично потврђивање да CAS и даље постиже намеравану сврху и да је иста и даље валидна. Учесталост овог потврђивања зависи од низа фактора као што су: нове технологије, ризици у областима оцењивања усаглашености у којима се примењује CAS, измена стандарда, захтеви законодавства итд.

Валидацијом CAS треба и да се покаже да она не садржи захтеве (као и додатне захтеве) који искључују или су у супротности са захтевима стандарда који се користе за акредитацију (ЕА МЛА ниво 3).

За различите активности оцењивања усаглашености, захтеви за валидацију су даље објашњени у одељцима 3.2 – 3.6.

3.1.3 Додатни захтеви

CAS може садржати и додатне захтеве, поред захтева стандарда који се користе за акредитацију. Ти захтеви морају бити јасно дефинисани, сврсисходни и такви да могу бити оцењени. Ови захтеви не могу искључивати или бити у супротности са захтевима стандарда који се користе за акредитацију и захтевима смерница и других докумената који садрже захтеве за акредитацију.

Такође, CAS може садржати и захтеве које би АТС требало да испуни. Да би били прихваћени, ови захтеви не смеју да буду у супротности са захтевима стандарда ISO/IEC 17011, (ЕЗ) 765/2008, као и захтевима ЕА, ILAC и IAF. У супротном, CAS не може бити прихваћена од стране АТС.

3.1.4 Правни захтеви у приватним шемама

CAS у добровољном сектору не смеју да буду у супротности са применљивим правним захтевима нити да представљају потпуно преузимање истих.

Приватне шеме могу се развијати са циљем да ТОУ утврди и изјави да су испуњени законски услови, али таква изјава о усаглашености се не би требала сматрати потврдом надлежном органу (у смислу именованог/овлашћеног тела) да су испуњени законски захтеви. АТС ће прихватати приватне шеме које се односе на правне захтеве само ако су испуњени следећи услови:

1. ТОУ мора да пружи доказе да постоји потреба за тржиштем за такву изјаву о усаглашености;
2. У изјави о усаглашености (сертификат, извештај о контролисању, итд.) не би требало да стоји да су испуњени законски захтеви, већ да се на основу спроведених активности оцењивања усаглашености и на основу утврђене усаглашености са захтевом наведеним у изјави постоји оправдано уверење да су испуњени јасно наведени законски захтеви;
3. Таква изјава не може да садржи изјаву о захтевима или резултатима који нису део оцењивања усаглашености за које ТОУ може преузети одговорност.

3.1.5 Захтеви за транзицију на нову или измењену шему

У складу са АТС-ПА01, *Правилима акредитације* ТОУ мора имати реализовану најмање једну сертификацију, односно контролисање за сваку пријављену шему сертификације односно област контролисања пре подношења пријаве за акредитацију, осим у случајевима дефинисаним у т. 11.1 АТС ПА01, *Правилима акредитације*.

За шему која је прво примењена без акредитације треба успоставити прелазни аранжман.

У случају измена у CAS, морају бити одређени аранжмани за прелазак са старе на нову, измењену верзију CAS.

3.2 Испитивање, укључујући медицинско испитивање, еталонирање, испитивање оспособљености

Лабораторије развијају своје интерне шеме у форми радних упутстава, метода испитивања које су засноване на стандардима или другим релевантним документима. Будући да су сви релевантни захтеви су јасно описани у стандардима који се користе за акредитацију ових ТОУ, АТС не сматра потребним у вези са овим активностима да даље објашњава захтеве у овим стандардима који се користе за акредитацију.

Ако се користе екстерне шеме, морају бити испуњени захтеви дати у т. 3.1 овог упутства.

3.3 Контролисање

Контролна тела развијају своје шеме у форми радних упутстава, метода контролисања које су засноване на стандардима или другим релевантним документима.

Ако се користе екстерне шеме, морају бити испуњени захтеви дати у т. 3.1 овог упутства, као минимално захтеви у овој тачки.

Поред тих захтева, CAS траба да дефинише и следеће:

1. предмет контролисања (производ, процес, услуга), укључујући и захтеве у односу на које се утврђује њихова усаглашеност;
2. тип контролног тела (А, Б или Ц) (т. 4.1.6) које треба да обавља послове контролисања;
3. методе контролисања, укључујући поступак узорковања, ако је релевантно, треба да буду јасно описане (т. 7.1);

Шема контролисања не би требало да дефинише период валидности резултата контролисања или да дефинише активности надзора над контролисаним производом, али може да дефинише потребу за новим контролисањем пре одређеног датума.

Валидација шеме контролисања се обавља у свему према т. 3.1.2 овог упутства, и мора да обухвати и потврђивање прикладности метода контролисања (т. 7.1.3) у односу на садржај изјаве о усаглашености.

Уколико постоје додатни захтеви у односу на захтеве утврђене у ISO/IEC 17020, неопходно је потврдити њихову прикладност и допринос шеми контролисања.

3.4 Сертификација производа

Захтеви који се примењују приликом вредновања шема за сертификацију производа засновани су на стандарду EN ISO/IEC 17065.

Поред стандарда ISO/IEC 17067 – *Оцењивање усаглашености – основе сертификације производа и смернице за шеме за сертификацију производа*, који описује основе сертификације производа и даје смернице за разумевање, развој, функционисање или одржавање шема за сертификацију производа, процеса и услуга, сви који имају интерес за сертификацију производа, а посебно власници шема сертификације могу користити и следећа информативна документа за развој и вредновање шема за сертификацију производа:

- ISO/IEC TR 17026 Оцењивање усаглашености – примери шеме за сертификацију материјалних производа;
- ISO/IEC TR 17028 Оцењивање усаглашености – смернице и примери за сертификационе шеме за услуге.

У области сертификације производа потребно је обратити посебну пажњу на следеће:

1. Сертификат издат од стране сертификационог тела мора јасно идентификовати предмет сертификације - производ, процес или услуга (т. 3.10, 7.7.1 EN ISO/IEC 17065).
2. ТОУ (сертификационо тело) треба да користи CAS у којој су утврђене активности сертификације (т. 7.1.1), као и захтеви на основу којих се оцењује предмет сертификације (т. 7.1.2).
3. На основу захтева т. 5.2 и 7.1.3 у EN ISO/IEC 17065 ТОУ треба да има механизам за заштиту непристрасности. Све релевантне заинтересоване стране за активности сертификације треба да буду укључене у развој и управљање CAS-ом на начин описан у т. 5.2.
4. Ако постоји потреба, захтеви за систем менаџмента (квалитетом) могу бити укључени у CAS (т. 4.4.4, 7.7).
5. Ако су у CAS-у специфицирани захтеви за компетентност особља, они не смеју бити у супротности са захтевима из т. 6.1 стандарда EN ISO/IEC 17065 или са захтевима релевантних стандарда (нпр. ISO/IEC 17021-1).
6. CAS-ом се могу утврдити активности оцењивања усаглашености (т. 7.4) које могу обухватити испитивање, контролисање и проверу или комбинацију поменутих активности. Узевши у обзир чињеницу да, у овом случају, т. 6.2 стандарда EN ISO/IEC 17065 захтева испуњење релевантних захтева ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17020 и/или ISO/IEC 17021-1, CAS мора дефинисати релевантне захтеве поменутих стандарда.
7. CAS треба да опише поступак вредновања, преиспитивања и одлучивања о сертификацији, као и захтеве у вези одржавања сертификације (т. 7.4, 7.5, 7.6, 7.10, 7.11).

Такође, морају бити дефинисани разлози који могу довести до суспензије или повлачења сертификације.

8. Ако се CAS-ом захтева надзор над сертификованим производом, поступак мора бити описан (т. 7.9). Ако постоји надзор, треба узети у обзир врсту шеме сертификације производа према ISO/IEC 17067.
9. CAS треба да опише, ако је релевантно, начин дефинисања предмета и подручја сертификације, као и да дефинише документа сертификације (т. 3.10, 7.7).
10. Ако CAS предвиђа употребу знака усаглашености, коришћење истог мора бити јасно дефинисано (т. 4.1.3).
11. Сви релевантни захтеви стандарда из серије стандарда ISO/IEC 17000 треба да буду узети у обзир (нпр. ISO/IEC 17067, ISO/IEC 17007, ISO/IEC 17030).

Валидација шеме за сертификацију производа мора да обухвати: анализу критеријума који су утврђени за производ који је предмет сертификације; анализу поступка односно методе вредновања производа; потврђивање погодности методе узорковања, укључујући и учесталост надзорних активности, ако се исте предвиђају; потврђивање очекивања заинтересованих страна; однос између захтева процеса и излаза (производа или услуге).

Ако су критеријуми на основу којих се врши оцењивање усаглашености и/или методе за оцењивање усаглашености производа утврђени у (делу) националног, регионалног или међународног стандарда, пружање доказа о прикладности CAS се може изоставити током само-оцењивања.

Прихватање избора заинтересованих страна за CAS, у складу са т. 5.2 стандарда EN ISO/IEC 17065, треба да буде демонстрирано.

Ако се користе екстерне шеме, морају бити испуњени захтеви дати у т. 3.1 овог упутства.

3.5 Сертификација система менаџмента

Шема сертификације система менаџмента састоји се од специфичних правила и процедура за сертификацију специфичног система менаџмента према утврђеним захтевима. Захтеви који се примењују приликом вредновања ових шема засновани су на ISO/IEC 17021-1. Приликом успостављања и само-оцењивања CAS-а треба узети у обзир документа као што су ISO/TS 22003, ISO/IEC 27006, ISO/IEC 17021-2, ISO/IEC 17021-3, ISO/IEC 17021-10 итд, уколико су релевантни за предмет конкретне сертификације.

Поред општих захтева, дефинисаних у т. 3.1 овог упутства, CAS треба да дефинише и следеће:

1. Захтеве према којима се систем менаџмента оцењује (8.2.2.e, 8.5.1.b) треба јасно назначити навођењем нормативних докумената или других докумената у којима су исказани ови захтеви.
2. Оцењивање за потребе сертификације, по правилу, садржи активност провере. Стога, захтеви т. 9.1 до 9.6 стандарда ISO/IEC 17021-1 се увек примењују, па приликом дефинисања обима провере треба користити и принципе релевантних обавезујућих IAF докумената.
3. Ако CAS садржи захтеве за компетентност особља сертификационог тела, они не би требало да буду у супротности са захтевима релевантних стандарда из серије стандарда ISO/IEC 17021 (т. 7.1 и 7.2).
4. Све релевантне заинтересоване стране за активности сертификације треба да буду укључене у развој и управљање CAS-ом на начин који је описан у т. 5.2.3.

Уколико је један од циљева провере одређивање способности система менаџмента да клијент испуњава примењиве захтеве закона и прописа, CAS треба да опише начин на који резултати треба да се тумаче. Ако је осигурање усаглашености са прописима (један од) циљева система менаџмента који треба да се сертификује, шема треба да опише начин на који резултати треба да се тумаче у односу на ове законске захтеве (т. 9.2.1. и 9.3.1). Нпр. документ ЕА-7/04 М је обавезан за сертификацију система управљања заштитом животне средине. Документ садржи корисне информације за друге шеме о томе како се сертификација система управљања односи на усаглашеност са законодавством и прописима.

5. Изјава о усаглашености на сертификату треба јасно да се односи на стандард за систем менаџмента и/или други нормативни документ на којем се заснива сертификација (т. 8.2.2).
6. Ако CAS предвиђа употребу знака, коришћење истог мора бити јасно дефинисано (т. 8.3).
7. Захтеви у вези надзорних активности и ресертификације треба да се примењују у свакој CAS (т. 9.6).
8. Сви релевантни захтеви стандарда из серије стандарда ISO/IEC 17000 треба да буду узети у обзир (нпр. ISO/IEC 17007).

Валидација шеме за сертификацију система менаџмента треба да зависи од врсте система менаџмента и критеријума који се користе. Ако шема користи званични стандард (нпр. ISO 9001) као документ који садржи захтеве и прати релевантне документе које је објавио IAF или релевантно тело за стандардизацију, валидација није потребна. Таква шема се сматра већ валидованом.

Уколико шема садржи и додатне секторске захтеве поред захтева званичног стандарда и/или захтеве специфичне за одређени сектор (нпр. сектор енергетике), у поступку валидације неопходно је потврдити да додатни захтеви немају негативан ефекат на поузданост резултата сертификације.

Ако шема садржи захтеве за систем менаџмента који нису прописани у званичном стандарду, у поступку валидације применљивост захтева мора бити потврђена. Обим потврђивања обухвата:

- потврђивање да су захтеви за систем менаџмента недвосмислено формулисани односно формулисани на начин да корисници могу да их примене на сличан начин;
- потврђивање да су методе (метод провере, метод класификације налаза, утврђивање трајања провере, утврђивање компетентности особља укљученог у сертификацију итд.) упоредиве са методама описаним у сличним међународним документима (као што су IAF MD документа и серија стандарда ISO/IEC 17021);
- доказивање да су заинтересоване стране свесне последица одступања од међународних докумената и да је за њих ова ситуација прихватљива.

3.6 Сертификација особа

Захтеви за шеме сертификације особа су детаљно описани у т. 8 стандарда ISO/IEC 17024:

1. Сертификат о усаглашености издат од стране ТОУ треба да се односи на јасно описану компетентност (т. 3.6, 8.2) које утврђују се на основу извршене анализе посла или праксе (т. 8.4).

2. Шема треба да опише предмет и подручје сертификације (т. 8.2 а) у коме је наведена професионална компетентност ограничена на стварно успостављену компетентност. Могуће је одабрати ограничење професионалне компетентности на одређени аспект посла или функције.
3. Захтеви, на основу којих се процењују компетентност особа, треба да буду јасно прецизирани. То је могуће позивањем на друге документе, попут прописа или нормативних докумената. Начин на који су захтеви описани треба да омогући објективно утврђивање усаглашености. Опис захтева треба да буде јасан и разумљив (8.2.д, 8.3.а, 8.3.в, 8.3.г, 8.3.д). Захтеви за компетентност треба да се заснивају на јасном опису и анализи посла и задатака (8.2.б, 8.4.д).
4. Утврђивање компетентности особа врши се једном или више методом провера или неким другим обликом провере компетентности (8.3.б, 8.3.в, 8.4.в).
5. Шема треба да опише начин на који се спроводе надзор и ресертификација (8.3.в, 8.3.а, 8.3.в, 9.6.1). Начин на који се врши надзор и ресертификација треба да буде поткрепљен познавањем ризика од смањења професионалне компетентности или професионалне компетентности која више није ажурна.
6. Сертификат треба да буде у складу са извршеном провером и да буде у оквиру предметног описа предмета и подручја сертификације (3.5, 8.2.а, 9.4.8).
7. Шема треба да опише политику ТОУ за суспендовање или повлачење сертификата (9.4.6, 8.3.г, 9.5).
8. Тамо где сертификација даје право на употребу знака сертификације који је у власништву или је лиценциран од стране власника шеме, захтеви 9.7.1 би требало да се примењују.

Према захтевима стандарда т. 8.5 ISO/IEC 17024 неопходно је спроводити анализу и ажурирање посла или праксе који се спроводе, односно прикладност шеме (захтеви за компетентност, методе испитивања итд.). Ове активности се узимају у обзир приликом успостављања шеме, а спроводе редовно, као активност систематског преиспитивања и вредновања.

Валидација шеме треба да покаже да су систем надзора и ресертификације ефикасни у односу на ризик од носиоца сертификата који више не испуњава захтеве.

Ако се користе екстерне шеме, морају бити испуњени захтеви дати у т. 3.1 овог упутства.

4. ДИСТРИБУЦИЈА

Овај документ користе запослени АТС, тела за оцењивање усаглашености, као и заинтересоване стране за развој шема за оцењивање усаглашености. Документ је доступан на интернет страници АТС-а www.ats.rs.

5. ПРИЛОЗИ

Нема.

6. ОБРАСЦИ

АТС-УП41-001 Извештај о само-оцењивању CAS

7. ЛИСТА ИЗМЕНА ДОКУМЕНТА АТС-УП41

Издање/ измена	Датум издања/ измене
1/0	01.06.2020.
2/0	23.08.2021.